

قه گێران و وه رگر و هن مژارین دن «د ههلبهستین عارف حیتویی شاعر دا»

نازاد دارتاش

گۆنجایی بن.
دهما مه تیکستا شعری یا عارفی حیتوی، ئەوال ژێر تایتلی (چیا... عشق دوومانه و خهون به فر)، مه ههستکرد تیکستا هه نێ دا، مه رجین پیدقی تیدا د جهگیر و به رههفن، کو حیتو بکاریت ب رتیا مه رجین هه نێ جهی خۆ د نیتف قادا ناقتین به رنیاس د شعری دا قه بینیت. عارفی حیتوی د قی ههلبهستی دا دبیتیت:

**چهکین بارانهکا نهرم و تهنا،
رووین په نجهرا ژوورا من دقوتا،
ئه زێ مژوول ب نفیسینا نامه کێفه... عشق ژێ بیاریت،
گولله بهک ساریبوی کهفته سهر به ره پهری په کێ و
من خهونین خوه یین بۆری دانه دهستی بای..
په یفتین نوو ترکی ژ نامه یا من یا عشقوای وهرهان و
بوونه گلوازهک نیرگزان....**

سترانین په لا، بهرگی دوویان.د. عارف حیتو. ل. ۱۰
ههلبهستقانی ب ویرانه یی ههول دای سه ره ده ری دگهل رسته یا ههلبهستی و ب کارنانینا په یف و جهقهنگان بکهت، ههول دایه فه رههنگهکا نه مازه یی ژ خۆ را دروست بکهت، عارف حیتو ل دهستپیکتی یی ژ مه را سه رها تیه کتی فه دگبیریت. قه گێران، هه ر د که فن دا هه بوویه. لی وه کو ته کنیکهکا شعری، ژ به ره مه یین قوناغا پۆست مۆدیرنیتته یه. حیتویی شاعر ئەف ته کنیکه بکارنانیه، ب زمانه کتی نیزیک ژ زمانێ گۆتارکی

ههلبهستقانی عارف حیتو، د ده مه کی دا تیکه له لی جیهانا شعری دبیت، چه ندین نا ف د قادا شعرا کوردی و جیهانی دا و ده شی مه یین وه رگر دا د به ره هه قبوون. د گاقه کتی دا، شعر نفیسی، ناقتین مینا: (عه بدولر هه مان مزوری و شیرکو پیکه س، موحسن قوچان، موئه یه د ته یب، مه حمود ده رویش و چه ندین ناقتین دی یین کورد و عه ره ب و بیانی هه بوون). دی کارم بیزم بیا قاشا شعری هه تا راده به کتی دیار یا قوره خکری و داگیرکری بوو، د گاقه کا وه ها دا ده رکه فتنا نا قه کتی دی کو بکاریت جهی خۆ د نیتف ناقتین هه نێ دا بکهت و سه رنج خۆنده قانان رابکیشیت کاره کتی هه یسان نیبه. عارف حیتو د ده مه کتی وه ها دا تیکه له لی قادا ئەده بی و شعر نفیسینی بوو. هه تا گه نجهک بکاریت جهی خۆ د قادا هه نێ دا قه بینیت، پیدقی یه چه ندین فاکته ر د که سینیا وی دا هه بن، به ربیا هه میان بۆتری و به ره به کا راسته قینه و ئەکتیشکرنا شانیه یین به ره یا هه نێ ب خۆ بندن و دیقچوون و زهنگینکرنا بیردانکتی ب پیزانین مه عربی و دیروکی و سایکولوژی و خۆ بندنا تیکستین ئایینی و ئەفسانه یی و سه ره له بوون ل سه ر ئەزموونین ئەوین دی... هتد.

ب کورتی هه تا که سه ک بکاریت مه رجین سه رکه فتنی ژ خۆ را گره نتی بکهت، ژبلی به ره به یی پیدقی یه ئاستی وی یی ئەپستی د گهل دانین هه ره نۆی د سه رده می دا

د. عارف حیتو

جهگير بکته و رسته يا که هی و زمانې ښه گپرانې ټيک بدهت، ټه و نه نقه ست و ل په ی مه رجین هه لبه ستيوونې وی کاری دکته، لې مه به ستا وی ټه و نیسه، یاریه کا بېه وده یی ب په یشان بکته، ټه و ناخو ازیت دیمه نه کی مژدار دروست بییت، لې ټه و مژدارې ژ ټه نجامتې څاریوون و لادانې دروست دبیت.

شعر ب سه رده دریکرن دگه ل زمانې شو ناسی خو ودر دگرت، ل څیرې مژدارې دبیته دهر ټه نجام، چونکو ب ټالاقین هه نې ټيکست پوه ټيکا بوونې هه مبیتر دکته و ټيکستا شعری به رده وام جوړه کی مژدارې ټیدا هه به، هه لبه ستشان ژبو ی دهر برینا هه لویتست و دید و نیربینین خو ب زمانه کی شعری دنقیسیت و زمانې شعری زمانه کی پره ژ میتافور وخوازه و لادان و څاریوونان، زمانه کی خه ست دپه یثیت، د وی دهمی دا جوړه کی مژدارې ټیدا دیار دبیت، لې ټه و مژداریا هه نې ب ټه نقه ست ناهیتته چیکرن، به لکو چه ندین سه دهم ل پشت هه نه، ل څیرې مژدارې تهره فه کا بورژوازی نیسه وه کو کومه نیست دبیتن، به لکو دهر ټه نجامتې دهر که فتنې یه، د بیاڅا چاقلیکرنې دا، دهر ټه نجامتې بکار ټانینا زمانې یه ب شیوازه ک دی، دهر هاقیژته یا گاڅا ټیپه راندنې یه، بکار ټانینا سومبولین دیروکی و ټه فسانه یی و دهر ټانینا په یثی ل فهره نگا سنوردایبیا ټه م ل سه ر راهاتین، زمان و جه ښه نگین نوی به ره م هاتینه و شیایه یین که هی ل رامانین به ری څالا بکته و ب هنده ک ټانکویین نوی بار

دپه یثیت، لې ب وی زمانې شیایه ربتواله کی رومانټیکې بخولقینیت و ریتمه کا نیڅخو یی د هوندري رسته یان دا چي بکته، یې هه ول دای ټیپه راندنې ل سه ر دووانییا (روودان/ کارښه دان) بکته، ټه و ژی د دهمی ښه گپرانا سه ر هاتی یې دا، ښه دگه رپته د نیڅ خو دا، دچیته د ناڅ هوندري ناڅی خو دا، داکو دهر پرینی ژ جیهانکا خه ستر بکته، په نا بریبه به ر ب جیهانا ټاشوپگه رایې و هژماره کا جه ښه نگان بکار ټانینه و ب په یشان وینه پیکنانینه داکو ټاڅاهی ټيکستی ټیندار و فرده ټامازه بکته.

چپکین بارانکا نهرم و تهنا، رووین په نجه را ژوورا من دقوتا،

باران.. ژیانه کا نوی ب تایبته دهما یا نهرم بییت، د هشی مه دا رامانین وی کویرتر دبن، یان دې کاریت پتر ټانکویان هه مبیتر بکته، د جفاکی مه دا مینا گشت جفاکین کشتوکالی، باران نهرم نیشانی څیر و به رده که تی یه، به رده څبوونه کا ماتریالی و چاندی د هشی مه دا هه یه، باران به رده وامبوونا ژیانې یه، باران یان ټاڅ یه که ژ ستوونین سه ره کی یین هه بوونې. پاشان فوکسین خو ښه دگو هیتیت، دیمه نه کی نیشا مه ددهت، ښه گو هازتنه کی ټه نجام ددهت (ټه زې مژول ب نقیسینا نامه کی ښه .. عشق ژی بیاریت و) دگه ل ټه قی رسته یې بیاڅه کا شعری د بویناتې ټاڅاهییا ده قی دا دروست دکته، ل څیرې ټيککه ه لیه کی یان هه څجوتیه کی د ناڅبه را ته کنیکا نقیسینا چیروکی و هه لبه ستی دا دکته، ژبو ی ب قی دهر وازه یا هونه ری بچیته د ناڅ هوندري گه رده وون و جیهانا خو یا نه مازه یی دا، ژبو ی ټه نجامدانا قی چه ندی ژی په نای به ر ب ټاشو یی دبهت، دهر به ری رولی ټاشوپگه رایې و وینه یی شعری، د. عه بدولسه لام لمساوی دبیتیت: (دې کارین بیژین، وینه یی شعری ب شیوه یه کی گشتی، گه شته که د جیهانا ټاشوپگه رایې دا، ټه و گه شته دبیته چیکه را به ره مئینانا ټامازه یین هشی (زهنی)(۱).

عارف ل څیرې دخوازیت دهر پرینی ژ وان تشتین ښه شارتی یین د ناڅ ناڅی وی دا هه یین بکته، ټه و تشتی به ره مست بکته ته وینه یین هونه ری و ټامازه یین هشی، له و ما په نای به ر ب ټاشو یی ښه دبهت، ژبو ی دونیا یا خو یا نه مازه یی بخولقینیت و بکاریت دیدا خو یا زهنی ب ټاوایه کی شعری و ب زمانه کی ټامازه یی دابریثیت.

دهما هه لبه ستشان کار دکته ژبو ی ټه و جیهانا به ره مست به لوه شینیت و جاره کا دی د هشی وهرگری دا

بکەت، ئەف کارە وەکو مەرچین ھەلبەستیبوونی، پیددقی بە بهیتنە خوێلقاندن، ھەلبەت وەرگری راھاتی ل سەر تیکستین گۆتارین راستەوخۆ و تیکستین راپۆرتی دی ھەفریشی ھنگاقتان بیت.

ب ھەبوونا مەرچین ھەنێ تیکست دی کاریت ھەر و ھەر راھەیان ھەمبیز بکەت، لەوما ئەم ھەمی خویندەقان ل سەر یەک خویندن ریکناکەفین، بەلکو ھەر خویندەقانەک دی کاریت خویندەنەکی یان چەند خویندنان د قان رستەیین ھەلبەستی دا بکەت و دی مینیت تیکستەکا زیندی.

راستە ل پشت ھەر رستەیەکا شعری تیزەکا ھزری ھەبە، لی شعر ب ھزران درست نابیت، بەلی پرۆژەکتەکی ھزری ستوینا دوویانە د ھەر کارەکی ھونەری دا، لی ستوینەکا قەشارتی یە، ستوینا یەکان زمان و پەیشن، ژ نالی ناقەرۆکی قە، حیوینی شاعر یی دەرپرینی ژ مژارەکی دکەت، یی ل جیھانا خو یا نەمازەیی و ریتەیی بەر ب جیھانا گشتی یا رھا دچیت، گرنگی ب ھەر دوو جیھانا دا، نەھیلا یە یەک یا دی پەرۆت بکەت، بەلکو دیار کرەب کو ھەر دوو جەمسەر ل ھەف دوو ناھیتنە جودا کرن، ل دەستپیککی گشت فوکسان ناراستەیی پەنجەرا ژوورا خو دکەت:

چپکین بارانەکا نەرم و تەنا، رووین پەنجەرا ژوورا من دقوتا،

پەنجەرە.. نامازەبە بو تیکھەلیان د نیتبەرا جیھانا خوینی و دەرەکی دا، ھەر ئەو پەنجەرە یە دبیتە ژیندەری رووناک کرنا ژووری، لی پەنجەرە یا بی لایەنە، یا قەکریبە، یی دەر دی کاریت یی ژوورقە ببینیت، ھەر وھا یی ژوور قە دی کاریت ھایداری جیھانا دەرەکی بیت، پەنجەرە تاییەتمەندیان نا پارێزیت، دا یەلوکی د نیتبەرا (دەری/ ژوور) دا دروست دکەت، باران ژی نیشانی پەیدا بوونەکا نوی و قەژاندنی یە، ئەم ل ھەمبەر دوو رەکـەـزین ژیانـی یە، باران (ئاف) و رووناکی (ئاگر)، ئەف ھەر دوو رەگەزە، ژ ژیندەری ژیانە نە، ھەلبەستقان بەرەف ژێھەل ناقەرۆکی تیکستی بنیات دنیەت و دەما دبیت:

نەزی مژول ب نقیسینا نامەکی قە.. عشق ژی بباریت،

ل قیری سی گۆشە یا پیددقی بو بەردەوام بوونا ژیانە بەرھەف دبن (رووناکی.. ئاف.. عیشق یان رەگەزی دی)، عیشق نامازە یە بو سەقامگیری و نارامی و حەزا ژیان دۆستی، لی ل دەرەقی وی ژووری جیھانا دەرەکی ھەبە، ئەو جیھان بەرۆقازی یا جیھانا وی یا خو بەتی یە،

جیھانەکا ئالۆز و د کاوسەکا بی دوماھیک دا دزقیرت، مژارا شەر و جەنگان تیدا زالە، ئەو ب خامە نامەبەکا پر عشق دنقیسیت، لی ل دەرەقە ب گۆللەیان دا یەلوک د نیتبەرا جیاوازیان دا دەیتە کرن، پروسە یا ژناقبرنا ھەقدوو یا کاری خو دکەت، ل جەھکی نە یی دویر، ل نالی دن یی پەنجەری توفان و رەھیلەبەکا مرن نامیز ھەبە، ھەلبەستقان د نیت جیھانا خو یا نەمازەبی دا بەر ب جیھانا دن دەرەقەت، مە بەر ب جەھک دیقە دبەت، ل دۆر مژارەکا دن دپەیقیت، مژارا جەنگان دبیتە تیمەبەکا دی د تیکستی دا، جەھ وی مژاری یی دویر نیە ل مە، بەلکو ئەم یی د وی کەتواری دا دژین، جەھ روودانی یی نیزیکە ژ مە، د وی جەھ دا شەر، ھەفرکی، پیکدادان، ویرانکرن و خوین ریتن ھەبە. عارف یی ئەزموونا خو وەکو تاکەکی ھۆشیار د سەردەمەکی پر قەیران دا ژ مەرا قەدگیرت، ھەلبەستقانی گرنگیەکا بەرچا ب کەتواری و جیھانا دەرەکی دا، خو نە دیتی یە قەدەر ژ ژیان گشتی، ب دیدەکا رەخنەگرانە و دیالکتیکی تەماشەیی جیھانا ھەنێ دکەت، ئەف چەندە مە پالدەت کول سەر دووانییا (ئەدەب/ ریالیست) ببەیقین، ئەگەر مە بەریا نھا ئەو دید ھەبیت، کو جیھانا شاعری یان ھەر داھینەرەکی دی، جیھانەکا تاییەتە و چ ھەقبەندی دگەل جیھانا دەرەکی نینە، ئەم یی شاش بوین، شاعر وەکو ھەر تاکەکی دی دنیت واقعی دا دژیت، بەلکو روودان و بویر (پترل کەستین سادە) کارتیکرنی ل وی دکەن و فشاری ل سەر بەرکاری وی دکەن، د ئەدەبی نوبخواز دا، پتر گرنگی ب مەودایی گشتی دەتە دان، ب مژارین گران و بویرین مەزن دەتە دان، مینا مژارین پابەندبوونی و رزگاریا نیشتمانی و خەباتا چینیەتی و بابەتین ھەقبەند ب پرسا ژنی و مافی مروشان... ھتد. لی جیھانا خوینی (ذاتی) یا داھینەری دەتە فەراموش کرن. یەک ژ سیمایین دیار د رەوتی ریالیزمی دا وەکو رەوتەکی دیار د قوناغا مودیرنیتە دا، ئەو بوو کو پیددقی یە، ھونەرمەند ل واقعی دوور نەکەقیت و دەرپرینەکا راستگۆ و زەلال ژ کەتواری بکەت، لی وی چ نیرنین نەمازەبی ھەنە، دەربارە ی تەکنیکا شعری و بکارنایینا زمانی و وینەیین ھونەری و ئالاقین دی، وەکو میناک دەتە فەراموشکرن.

لی رەوتی پیلا دوویانا نوکارخوایی (پوست مودیرنیتە)، ھات وەکو کۆدەتایەک ل سەر تەف ریباز و خویندنگەھین دی، گشت ستراکتور و بنەمایین ھەین رەتکرن و دخواست ھەر تشریح ھە ی ژ ناف ببن، ھەر

وهكو د مانيفيستا يه كان يا دادائيه تي دا هاتي، (مه باوهري ب چاندا خو نه مایه، پیدقی یه هه تشتهک ویران بیت، دی ژ نوی دهستی کین، پشتی ژ ناقبرنا هه موو تشتان)، گشت شیواژین لاساییکرنی ره تکرنه قه و تهف بها و نرخ و مژار و درۆشمین قوناغا مودیرنیتته ژ وانا (پابه ندبوون و پیگیری) ب تهف جوړین خو قه، هژمارکرن وهکو ریگر و ناسته نگ د ریبا به هره مهندي و پروسه یین داهیتان و نافراندنی دا.

بیروکه یا پوس مودیرنیتته داخواز ژ که سی نه دیب و هونه رهنه دکر، قه گه ریتته د ناف خوهی بی خو دا، لهوما تاگیریا نه پستراک زال بوو، داخواز دکر داهیتنه د نیف خوهی خو دا بلقیت، خو تا قیل بکه ژ تهف کارتیکرنین ئایدیلوژی و چیروک و حیکایهت و سهردیبا تین مهن، پیدقی یه ب دید و نیپین خو یین که سینی دهرپین ژ جیهانی و هه بوونی و چیبویان بکه، چ پوینته ی ب وهگری نه دته، به لکو تیکست ل جهم رهوتی هه نی کیانه کی سهره خو یه، لی نیپینا هه نی هه قریبی چه ندین پرسپاران بوو، یه ک ژ پرسپارین هه نی دهرباره ی هه دوو جیهانان (یا خوهی بی به هره مهندي و جیهانانا دهره کی) بوو، ل دور کارتیکرنا بارودوخین بابه تی ل سهر تیکستا نه دهبی و هزرکرنا داهیتنه ران، نها رهوته کی دی سهره لدايه و دخوازیت ناشتبوونه قه کی د نیقبه را هه دوو جیهانان دا دروست بکه، نه و ژ ی ب (نه دهبی پوس مودیرنیتته یه)، دهیتنه ناسکرن، نه دهبی هان باوهری ب کارتیکرنا جیهانانا دهره کی ل سهر ناخی که سی نه دیب هه یه، باوهری ب فشارا که توارئ جفاکی ل سهر هشی که سی به هره مهن هه یه، لی نهف چهنده نایب بیته رهنگه دانه کا راسته راستا جیهانانا دهره کی و که توارئ جفاکی د ناهاهی دهقی دا، به لکو توره شان یی داخواز کربیه کو و جیهانانا دهره کی قه گه رینته د ناف هوندری ناخی خو یی چیکار دا و د چارچوقه یه کی هونه ری و نه ستاتیکی دا هه دوو جیهانان تیکه له لی هه قدوو بکه و د تیکستی دا جیهاننه کا نوی ب زمانه کی تازه بخولقینیت، ب رسته یین خه ست دهرپین ژ کارتیکرنا دهره کی یین ل سهر ناخی وی هاتینه کرن بکه، ب تالاف و ته کنیکین هه لبه ستی جیهانانا هه ی بسمیت و ریتواله کی هونه ری بخولقینیت و زمان وهکو تالاف سهره کی یی کارین نه دهبی دهیتنه بکارناین، ژبو ی بلند راگرتن و تیپه راندنی نه ک بو موحاکاتا واقع هه ی.

ناشتبوونه قه دگهل وهگری

د ریباژی پوس پوس مودیرنیتته دا، تیزه کا دی یا گرنه گ هه یه، نه و ژ ی دی چهوا د نیقبه را دانه ری و وهگری دا ناشتبوونه قه دروست بیت، د نه دهبی پوس مودیرنیتته دا، زمان ب خو نارمانج بوو، هه لبه ستقان د نیف چامه یا خو دا کار بکه، یاخی بیت ل سهر سیسته می زال یی بکارناین زمانه، زمانه کی هه ی به لوه شینیت و یاری و ریسکین زمانه فانی بکه، به لکو تیکستا نه دهبی ب تاییهت یا شعری، ل په ی دید و تیزین ریبازا هه نی ب تنی یاربه کا زمانه فانی یه، نهف چهنده بو نه گه را دروستبوونا گیله شوو که کا چاقه ری کری، تیکست یا مشت بوو ژ یارین زمانه فانی و پرت پرت بوونه کا نه نقست د نیقبه را په یف و رسته یان دا دروست دبوو، وینه یی سهنه ری د نیف تیکستی (قه رهقی، رسته و چامه یا شعری ب گشتی یا ته م و مژدار تا راده یی تاریکی لی هات، وهه ل وهگری کر، خو بینیت دور ژ خوبندنا هه لبه ستان، هه لبه ستقان ژ قه دهر و بی خوبنده فانی بینیت، نه فی چه ندی ژ سهده مین خو یین سیاسی هه بوون، چهوا ئیرو ل سهر ناستی سیاسی د جیهانی دا کاوسه ک (گیله شووک) هه یه، کاوسا هه نی کارتیکرن سهر ته فایا لقب و بزافتننن هزی و هونه ری کربیه، ل سهر ناستی شعری و نه دهبی تشتهک نه ما ب ناخی یه کگرتنا بابه تی، به لکو فراگمینتیشنه ک (التشطي) د نیف تیکستی دا دروست بوو، پارچه پارچه بوون و پرت پرتبوونا رسته یان د نیف تیکستی دا، دهرپین ل ها قیبوونا مرؤقان و بی ئومبديا به هره مهن دان دکته، نه و فراگمینتیشین د قادا تیکستین نه دهبی دا دروست بووین، رهنگه دانانا وی کاوسینه نه وانا نه د جیهانانا مه دا به ربه لاف، پوس پوس مودیرنیتته ژ ی دهره ها قیبوونا ته یین نه وی کاوسه نه، نه وا دبیترنی (گیله شووکا خولقینه ر) نه فی کاوسه جیهان ب ته قرا داپوشی یه، لی دیاره ب تنی کاوسه بو گره نتیکرنا به رژه ونه ندین کومپانیا یین قوره خکار و مونوپولبست کار دکته، یا چیکار نیسه، به لکو یا ویرانکاره. گشت تیکه له یین د نیقبه را جیاوازیان دا هه یین تیکدان، د نیقبه را وان دهرزین مهن، به لکو د نیقبه را جوداهیان دا ئوقیانوسین پر خوبن دروست کرن، باوهری د نیقبه را ئاین و ئول و پرؤژه کتین چاندي دا نه هیلان، پوس مودیرنیتته ئا قبا بوو ل سهر بنه مایی رهنه گرتنی ل مودیرنیتته، یا ئا قکاری ل سهر ستراکتورین یه کگرتنی و ناسنامه و دهسته لاتا نه ته وی و هزرین یه قینی و ره ها بوونی، دیار کر کو سهر هلدانا هزرین شوفینیزم و

فاشیزمی و جهنگی جیهانییا دوویان و هولوکوست و شهرئ سار و ههفرکیین نهتهوی، دهرفاقتیژتهیین وی بوون، پۆست پۆست مۆدیرنیته، وهکو پرۆژهیهکی نوی، رهخنی ل پۆست مۆدیرنیته دگریت، دبیینت ههفرکیین شارستانی و ب گۆمان تهماشهکرنا ههقدوو و دروستبوونا کاوسهکا ویرانکار و تیکچوونا تیکههلیان د نیقبهرا جیاوازیان دا، پیسکرنا پیروزیین ههقدوو و پهراویزکرنا گۆتار و پرۆژهیین چاندی و رۆلی تیزین هزی، جیهان پر قهیران کر، دهرفاقتیژتهیین پیتلا پۆست مۆدیرنیته نه.

د قونغا مۆدیرنیته دا، کول دوماهیکیین سهدهیین نۆزدی دهست پچ دکهت، ههلبهستقان یان رۆمانقیس، هه ب جیهانا دههکی قه مژویل بوون، جیهانا خو یا خوئی پهراویز یان پاشگوه د ئیخست، یی داخوآزگری کو ههلویتسهکی رoon و زهلال ههبیت دهبارهی دۆزین جفاکی، ریبازا ریبالیم ب تاییهت ریبالیم سۆشالیزم (ههردوو ژئ ل سه قونغا مۆدیرنیته دهینه هژمارتن)، ب فه رددیت، نه دیب و هونهرمه ند، بو دۆزهکی بژین و بنقیسن، نه ده بی پۆست مۆدیرنیته هات وهکو کوده تایهکی ل سه ر تیورا هه نی و داخوآز کر، پیدقی یه نه دیب جارهک دن قه گه رپته د نا هوندری خو دا، ده رپینی ژ خوهیی خو وهک تاک بکهت و کار ل سه ر ته کنیک و ئالاقین نه ستاتیکی و فۆرمین ئالز بکهت، جیهانا دههکی و قهیران و ئالۆزین جفاکی و سیاسی پاشگوه و فه راموش بکهت، ل په ی وی دیدی، جیهانا جفاکی و قهیرانیین دههکی چ په یوهندی ب وی و نه ده بی وی قه نینه، وه رگر جه مسه ره کی سه ره خو و جودا یه ژ جیهانا داهینه ری، بلا نه و وهکو خو تیکستی نه نالیزه بکهت، له وما د نه ده بی پۆست مۆدیرنیته دا، شاعری ب نه نقه ست کودین خو رادهستی وهگری نه دکرن، د ریبازا هه نی دا داخوآزا (مرنا داهینه ری) دهاته کرن، ل په ی دیدا هه نی، ده ما وه رگری کارا مرنا داهینه ری رادگه هیینت ل وی ده می دی کاریت ل ژیر ده سه لاتا وی رزگار بییت و تیکسته کا نوی به لکو یا جودا ئاقابکهت.

ل قیری دیار دبیت، نه ده بی پۆست مۆدیرنیته دخوآزیت کو چ جوړین تیکهه لیان د نیقبهرا دانه ری و وه رگری دا نه مین، به لکو مرنا داهینه ری وهکو مه رجه کی به رچا ف هاته تیزکرن، لی نه ف تیزه که فته به ر نیپین ره خه یا ره خه گری نوی.

نه ده بی پۆست مۆدیرنیته، وهکو پیتله کا نوی سه ره لدای، ژبه ر چه ندین سه ده ما، ژ وانا کارا کرنا رۆلی مرۆفی د ژیا نا جفاکی و سیاسی دا، ئیدی مرۆف نه مازه

یی خوآن پرۆژه کی هزی و شیانی نه ده بی و هونه ری بی ده نگ نه مینیت، وهکو که سه کی ره خه گر ته ماشه ی دیار ده یان بکهت، هه ره وهکو ره خه گری نه مریکی روبرت ماکلا فن دبیت: (یهک ژ ریچکه یین هه ره باش نه وین نه ده بی پۆست مۆدیرنیته گرتیه به رخو، به رده وامی یا باوه ری بی ب شیانی نه ده بی کو دی کارن هه لویتسین ره خه گرانه ژ جیهانا جفاکی یا ده رفه ی تیکستی وه رگر) (۲).

ب گۆته ک دی نه گه ر پۆست مۆدیرنیته جیهانا خوئی یا داهینه ری و جیهانا دهه کی یا گشتی ل هه قده و جودا کمر بن، پۆست پۆست مۆدیرنیته دخوآزیت، ئاشتبونه قه کی د نیقبهرا هه رده و جیهانا دا دروست بکه ته قه، نه دیب و هونه رمه ند یی داخوآزکریه هارمونی ته کی د نیقبهرا وان دا دروست بکهت، پۆست پۆست مۆدیرنیته دخوآزیت نه و مژارین پۆست مۆدیرنیته په راویزکرن، جاره ک دی قه ژینیت، واقع یان هه بوون ب ته ف پیکهاته یین خو قه کارتی کرنی دکه نه سه ر سه نتا هزرکرن و جیهانیی یا هه ر داهینه ره کی، له وما پیدقی یه د بیاقین هه نی دا خوآن هه لویت بن، لی ناییت هه لویت یی خو یا و ئاشکرا بیت مینا نه واد نه ده بی نوآزکار دا دهاته دیتن، به لکو شاعر ب شیوه یه کی قه شارتی و نه په ن و ب ستایله کی هونه ری و ب ئامازه یان هه لویتستی خو ده ردرپیت.

ریبازا پۆست مۆدیرنیته، باوه ری ب شیانی مرۆقان هه یه، ره خنی ل سیسته می سه رمایه داری و بها و نرخین جیهانگیری دگریت، نه ا پرۆژه کتی وی یی هزی به ر ب جه گیری بوونی قه دچیت، پشتی گلوبالیزم نه شیای په یاما خو بجه بیینیت، به لکو ل ژیر چه ترا سیسته می نوی یی جیهانی هه ر وهکو دیار، قهیران کوورتر بوون، قه قه تیان د نیقبهرا جیاوازیان دا به رفه هتربوون و ژ جیاتی دابه لوک د نیقبهرا وان دا بهیته کرن، شه ر و پیکدادان و هه فرکیین شارستانی بوونه ناسنامه یین نه فی جیهانی، داعش و کۆمه کا دی یا گرۆپین تۆندره و تیرۆرست به ره هم ئینان. پۆست مۆدیرنیته هه ر وهکو فه یله سوف و ره خه گری نه ده بی (فریدیک جیمسون) دبیت: (لۆژیکا چاندی یا زالا که پیتالیزما گیرۆبوییه - متاخره. گشت پراکتیزه یین چاندی هه قبه ندن ب فاکته ری ئیکۆنومی و دیرۆکی قه، ده ما لۆژیکا هه نی نه شیای داخوآزین قوناغی بجه بیینیت و جیهانه کا ئارام و سه قامگیر ب خو لقیینیت، واته پرۆژه یی وی شکه ستن خوآر و ته ف تیز و بیروکه یین تیوری و هزی و ریباز و پیل و ریچکه یین نه ده بی و هونه ری

هه قه‌بریشی قه‌یرانی بوون، گشت پیشهر و بها و نرخین ئەدهبی هه‌نی که‌فتنه ژیر دید و تیرامانین ره‌خه‌گران.

مرۆقئی فی سه‌رده‌می پسر ژ مرۆقین چاخین به‌ری پرسیار هه‌نه، به‌لکو پرسیارین وی کوورترن و ب هه‌ر به‌رسقه‌کی قایل نابیت، ئەدهبی پۆست پۆست مۆدیرنیتته د جه‌رگی شان رووداناندا سه‌ره‌له‌ده‌ت و دخوازیت به‌رسقا پرسیارین مرۆقئی فی چاخ‌ی بده‌ته‌قه، دخوازیت هیقی و ئومیدان د دل‌ی مرۆقان دا ب چینیت و جه‌زا ژیان‌دۆستی زال بکه‌ت ل سه‌ر جه‌زا مه‌رگدۆستی، ئەدهبی هه‌نی کار ل سه‌ر مرۆقان دکه‌ت، کار دکه‌ت ژبۆی باوه‌ری د نیشبه‌را دانه‌ری و وه‌رگری دا شه‌گه‌رپت، ئەو قالاتی یا ئەدهبی پۆست مۆدیرنیتته خو‌لقان‌دی، ب هه‌ستی نازک و وینه‌یین جوان پرکه‌ته‌قه و ناشتبوونه‌شه‌یه‌کی د نیشبه‌را جه‌مسهرین جودا دا ریکب‌خیت، ئەدهبی پۆست پۆست مۆدیرنیتته دخوازیت مرۆق ب زه‌رده‌خه‌نه‌فه تماشه‌ی ناینده‌ی بکه‌ت، ئەدهبی هه‌نی ئەنتی نۆستالیۆژیا، هه‌ول دده‌ت مرۆقئی شه‌ده‌ر جاره‌کا دی شه‌گه‌رپته‌قه د نیف جفاکی دا، تماشه‌ی رابردوی ناکه‌ت وه‌کو فیرده‌وسه‌ک و ندا بووی، به‌لکو تماشه‌کرنا پیشه‌روژی ب دیده‌کا شه‌شبین، یه‌ک ژ ستراکتورین وی بین سه‌ره‌کی نه، وه‌ها دبینم عارف د فی هه‌لبه‌ستا خو‌ دا ل سه‌ر ته‌وه‌رین هه‌نی کار کره‌.

وه‌رگر و ئەله‌مینتا شیرینگری

هه‌ر ل ده‌ستپیکتی شاعری هه‌ولدایه، خو‌بنده‌قانی راکب‌شیتته د نا‌ف هوندری تیکستا خو‌ دا، ئەله‌مینتا شیرینگری (عنصر التشویق) فاکته‌ره‌کی گرنکه نه‌مازه د هه‌لبه‌ستی د‌رژ دا، به‌رده‌وام پیدقی یه‌ پویته پی به‌یتته‌دان، ژبۆی خو‌بنده‌قان پی به‌رده‌وام بیت ل سه‌ر پرۆسه‌یا خو‌بندن. هه‌لبه‌ستی ئەله‌مینتا ته‌شوبق‌گری ژ چیرۆکین د‌رژ و رۆمانی وه‌رگری یه، دیاره د چاخ‌ی نقی‌سینتی دا، وه‌رگر پی به‌ره‌ف بوویه د هشی هه‌لبه‌ستقانی دا، له‌وما گرنگی ب وی هاتیه دان، دبین د ده‌ستپیکا هه‌لبه‌ستی دا بزاقن هه‌یه:

چیکین بارانه‌کا نه‌رم و ته‌نا،

مه‌ دگه‌ل چیکین بارانی بیره‌تان هه‌نه، ریتما وان د بیردانکا مه‌ دا جه‌ی خو‌ و وه‌قا خو‌یا کاربگه‌ر هه‌یه، ب فی چه‌ندی وه‌رگر خو‌ نابینیت شه‌ده‌ر ژ تیکستی شاعری، دیسان شاعری ب فی ده‌ستپیکتی هه‌ولدایه، پره‌کی د نیشبه‌را وی و تیکستی دا دروست بکه‌ت، پی سه‌ره‌تیه‌کا تاییه‌ت ب خو‌فه شه‌دگپیت، کاری هه‌نی خو‌بنده‌قانی به‌ر ب جه‌ه‌کی ساخه‌م شه‌ دبه‌ت، لی ل سه‌ر

وی چه‌ندی ژی را، هه‌ولدایه رسته‌یه‌کا خه‌ست پیکبه‌یت:

من خه‌ونین خوه‌ یین بۆری دانه‌ ده‌ستی با‌ی..

ل قیری وه‌کو تاکه‌که‌س ب تنی نا په‌یقیت، به‌لکو وه‌کو زمانحالی ملله‌ته‌کی د ناخقی، ئو‌رگانی گه‌له‌کی، د فی رسته‌یا کو‌رت دا شیایه روودانین دیروکه‌کی ریجیست بکه‌ت، به‌لکو ب ناوایه‌کی شه‌شارتی ده‌رپینی ل شین تلین شه‌ر و جه‌نگان د بیردانکا خو‌ و نقشی خو‌دا دکه‌ت، (گولله‌ پی ساریو) دبیت ئاماژه‌ بیت بو بیره‌تان و کارتیکرنا شه‌ران ل سه‌ر ده‌روونی وی یان ژی ئاماژه‌ یا هه‌بوونا گه‌ف و مه‌ترسیانان بیت ل سه‌ر ژیان مرۆقان و سه‌قامگیریا جفاکی و چیرۆکین عشقی. حیته‌وی د ده‌باره‌ی قه‌یرانه‌کی دپه‌یقیت، (قه‌یرانه‌کا ویرانکار کو ته‌فایا ناشتی یا جیهانی ئیخستییه د مه‌ترسیی دا و د رۆژه‌لاتا ناقین دا کاوسه‌کا مه‌زن دروست کره‌). ب زمانه‌کی خه‌ست دیروکا مه‌ کوردان شه‌دگپیت، دیسان دبیت ئاماژه‌ بیت بو شو‌رش و بزاقن کوردان بین نه سه‌رکه‌فتی، دا کاریت چه‌ندین رسته‌یین دی ل سه‌ر مژارین هه‌نی بنقی‌ست، لی دا تیکست به‌ر ب راپۆرتیه‌تی شه‌ چیت، گه‌یاندنا په‌یامان په‌یوه‌ندی ب کو‌رتی و د‌رژ شه‌ نییه، به‌لکو چامه‌یا د‌رژ ب زه‌حمه‌ت بکاریت ب تیکرا شعر بیت، پتر شه‌چین و دووباره‌بوون تیدا به‌رچاف دبیت، دیارده‌یین هه‌نی قوریانی ب گرانیا هه‌لبه‌ستی دده‌ن، ژبه‌ر فی چه‌ندی حیته‌وی شاعر په‌نا به‌ر ب خه‌ستکرنی شه‌ بریه، ئەله‌مینتا خه‌ستکرنی (عنصر التکشیف)، دیارده‌یه‌کا دی یه د هه‌لبه‌ستا کوردی دا و فاکته‌ره‌کی هه‌ره‌گرنکه ژبۆی موکمرنا رسته‌یا شعری، عارف پی سه‌رکه‌فتی بوویه د بیاقا هه‌نی دا، مرۆف هه‌ست دکه‌ت کو پی بو‌یه‌ر و سه‌ره‌اتیان ب زمانه‌کی شعری ژ مه‌را شه‌دگپیت، پی شیای به‌ایه‌کی ئەستاتیکی و هونه‌ری بده‌ته رسته‌یین خو‌، ئەو ژی ب رتیا ب کارئینانا وینه و په‌یف و ته‌کنیکه‌کا هه‌لبه‌ستی و ب ئالاقین هه‌نی هه‌ستی خو‌ بین شه‌شارتی دئارینیت و ده‌رپینی ژی دکه‌ت. هه‌لبه‌ت ده‌ما هه‌لبه‌ستقانی ل په‌ی فه‌ره‌نگا خو‌یا تاییه‌ت په‌یقان بکارینیت و ب زمانه‌کی خه‌ست و فورمه‌کی جیاواز ده‌رپینی ژ ئەزموونا خو‌ بکه‌ت، دی مژداریه‌ک هه‌بیت، ئەو مژداری دی سه‌نگه‌کی ده‌ته تیکستا هه‌لبه‌ستی، مژداری ده‌ما ده‌ره‌نجامی بزاقننه‌کا ئەستاتیکی بیت و ب شاره‌زایی شه‌ په‌یف د جه‌ی پیدقی دا به‌ینه ب کارئانین، دی کیانه‌کی سه‌نگ و گران بیت، د هه‌لبه‌ستی دا رسته ب خو‌گه‌ریان ل دوو‌ف لووتکه‌یا جوانی د زمانی دا،

رسته یا ههلبهستی د گافا فه دیتنی دا چی دبیت و د گافا فه دیتنی دا، مهنده هوشی و سه سورمانی دروست دکهت، نه و مرژدارییا ل ده می فه دیتنی دا دروست دبیت، ده برینتی ژ ههستا فه شارتییا ههلبهستقانی ژی دکهت. ههلبهستقانی شارهزا ب خوژی هندهک جاران نزانیت نهف چهنده چهوا دروست بوو، پهیدا بونهکا سرروشتی نیبه د گافهکا دیار دا چی بییت، بهلکو پهیدا بونا هه نن ده رها فیژته یا چه نندین فاکته رانه و باره کی دهروونی گران ل سه ناخی به هره مه ندی رادبیت، فه دیتنا هه نن په یف و وینه و لادان و چه فه نگیان تازه دگهل خو دخولقینیت، رهخه گر و وهرگری پوزه تیف دی کاریت دیارده یین هه نن د تیکستی دا فه بیینیت، پیدقی به دگهل ههلبهستقانی یان جودال وی مینا ئارکولژیان ستراکتوری فه شارتی یی تیکستی ههلقولیتیت.

ههلبهستقانی کارنی خو د نیف زمانی دا دکهت، لهوما بها و نرخین پوه تیکا د وی چه ندی دا نیبه، کا ههلبهستقانی چ دبیت، بهلکو کا نه و تیکست دی چ چیکهت، چ رسته چی کرینه و دی ژ شین تل ل سه ر هشی وهرگری هیلیت.

چبکین بارانه کا نهرم و تهنا،

رووی په نجهرا ژوورا من دقوتا،

نه زنی مرژول ب نفیسنا نامه کیفه.. عشق ژنی بیاریت،

گولله یهک ساربووی کهفته سه ر بهر په ری یه کن و...

بنیره ههتا فیبری نه مین خوننده فان ههست دکه بن کو شاعر یی سه ر هاتیه کی یان بوویه ره کی ژ مه را فه دگریت، لی فه گپیرانا هه نن ب زمانه کی نیزیک ژ زمانی ههلبهستی به، دیسان یی شیای سه قا و ریتواله کی رومان تیکی به ره هف بکهت، لی نهف شیوازه پتر ژ شیوازی چیروکی فه د چیت و د رسته یا چاری دا، (گولله یهک ساربووی...)، تیکستی بهر ب زمانی ههلبهستی فه دبهت، ب فی فارپیوننی نه و د رسته یی دا هاتیه کرن، وهرگر دی ههست کهت، کولقینه کا دی یا نه چاقه ری کری د ئافاهی یی وی دا روویدهت، لقینا هه نن تیکستی بهر ب ههلبهستی بونی فه دبهت، دبیت ههتا لیبره ژی لادان و فارپیون د ئاستی پیدقی دا نه بن، لی وهرگر دزانیت، ههلبهستقانی یی ههست دکهت، ئیدی پیدقی به، وینه بپه یثیت و وهرچه رخانه کی د ئافاهی یی رسته یین خو دا دروست بکهت.

(و من خهونین خوه یین بو ری دانه دهستی بای..)

ل فیبری نه م دبینن، چهوا ههلبهستقانی تیپه راندنا ل سه ر گافا فه گپیرانی و فه قه تیانی دگهل زمانی په سنی و چیروکی دکهت، فه گپیران (السرد) ب تنی و هکو

دهرگه ههک ب کارناییه، دهروازه یه کا جوان بو چوونه ژووری، هه ر د وی دهروازه یی ژی دا رسته یین خو خهستکرینه، ب زمانه کی ئامازه یی نفیسییه، دگهل رسته یا هه نن زمان د قالبه کی نه مه تی ده رچوویه و بهر ب زمانی ههلبهستی چوو، ههلبهستقانی په نا بریبه بهر ئاشوی، ژبو یی ب ئاوا یه کی ههلبهستی یی ئاشویگه رایی ب کاری فه گپیرانی رابیت، و ستراکتورین ئاشویگه ری و په یوه نندین وان یین پیکهاته یی و ئامازه یی و کارین وی یین نه نتولورژیک دینه بنگه هنی لفاندنا تهف چالاکی و بزاق تین هشی و روونا کبیری، هه ر و هکو رهخه گری نه مریکی (گلیبیر) دبیت (۳).

نه گه ر عارفی شاعر گو تبا (من خهونین خوه یین بو ری دانه دهستی ته.. یان وی) و هها دبینم کو رسته یا ههلبهستی ته قاف نه دبوو، لی دهما دبیت (دانه دهستی بای..)، ههلبهستقانی هه مبه ریه کا بابه تی د نیقبه را واقعی و کاری هونه ری دا فه دیتی به، ل وی ده می فارپیون و لادان د رسته یی دا دروست بوویه، بهر ب جیهانا پستی فه گپیرانا چیروکی (عالم ما بعد القص) چوویه، د جیهانا هه نن دا هزر و واقعی ههلبهستقانی تیکه له لی جیهانا ئاشویگه ر (المتخیل) دین، فارپیون هک روو ددهت، لی نهف فارپیون وهرگری بهر ب دنیایه کا ساخلم فه دبهت، دکاریت ب کاری نه نالیزه کرنی رابیت، راسته سه نتا هزرا وهرگری بهر ب جیهانه کا دی دبهت، لی نه و ههست دکهت د وی سه نن د تشت هاتیه گو تن، دیسکورسا خو بهر ب زمانه کی خهستتر فه دبهت و دبیته زمانی دید و تیرامان و وینه و نیریان، نهف ده رچوون و فارپیون نه ژ بازنی گو تارا فه گپیرانی، مه رجه کی سه رده کی به ژ مه رجین ههلبهستی بونی، چونکه ل فیبری رسته ب زمانه کی خوازه یی (لغة استعارية) دهیته نفیسین، ب فی چه ندی ژی د ئافه را ئافاهی سه رفه و ستراکتوری فه شارتی تیکستی دا، فالاتیه ک پهیدا دبیت و بو شاتییا هه نن بیافا ته نگزینی (مسافة التوت)، د نیقبه را رستان دا دروست دکهت، د فی بیافی دا دید و بوچوون و نیربین دی د هشی وهرگری دا چی دین، ئاشنای کوژیکی نوری دبیت، د ئافه را رسته یان دا بلندبوون و نزمبوونه ک هه یه، نهف حاله ته ریتواله کی دروست دکهت، ژ ئالیه کی فه دبیته سه ده ما پیکئانینا لقینه کا دهروونی د هشی وهرگری دا، ژ ئالیه کی دی فه، موزیکه کا نیفخو بی و ریتمه کی د ئافاهی نافع خو بی ههلبهستی دا ریکدئیکهت، موزیک و ریتما نافع خو بی دینه نه لته رناتیفی کیشه و سه روا یین ههلبهستا کلاسیک،

ئەف ھەر دوو دیار دەپ (قالاتى و بيافا تەنگىزىنى) د ھەلبەستتا نۆى دا گرنگىيا خوە ھەپە، دکارن پەشقان ب پەقىين و بکەنە وپنە و ھەست و ئامازە بەلکۆ ھەتا عەقلى ژى بلقىين، رېتم يەكە ژ ستونونين سەرەكى يين ھەلبەستى، رېتم ھەر وەکو رەخنەگر (حامد سالم درويش) دېيژت: (رېتم د ھەلبەستى دا، واتە بزاقتنەك ژبۆى كۆ نەلقى و مرن د بازنې وى دا دەرىكەقن) (٤)،

(من خەونين خوە يين بۆرى دانە دەستى باى..)

ھەلبەستقان ل قىرى بەحس بارودوخين سياسى و جفاكى دكەت، ل دۆر جفاكەكى دپەيقىت تيدا لۆژىكا ھىزى يا زالە، قالا جفاكەكى دكەت، تيدا بەھا و نرخين پىكشە ژيانا ئاشتبانە و عشق و روحا لىبور دەپى د مەترسىيە دانە، بەلکۆ دەرىپىنى ژ بى ئومىدىيە دكەت، ئەم قى چەندى دېيژن چونكە ھەنە دېيژن: ھەلبەستتا نۆى يا كوردى يا دوورە ژ ربالستى گشتى، يان ھەلبەستقان تىكستان بۆ خوە د نقيسيت. لى بەرۆقارژى ھەر نقيسینەك دى دەرىپىنى ژ خوەبىي نقيسكارى و ئەو گاڤا ئەو تيدا دژيت دكەت، لى شىواز و فورمىن قەگىرانى يين ھەر ژانرەكى نەمازەيىن خوە ھەنە، زمانى ھەلبەستى، زمانەك سروشى و ئامازەيى يە، زمانەكە رستەيان بەرۆقارژى دكەت ژبۆى كۆ نىرپنەكا دى بخۆلقىينىت، ناھىلىت پەيق ل سەر يەك رامان سەقامگىر بن، ھەلبەستقان ب فەرھەنگا خۆ دەرىپىنى ژ نىرپىن خۆ دكەت، لەوما ئەم وەكو خۆبندەقان ل سەر يەك ئەنالىزەكرن رىكناكەقن، وەكو مىناك ل قىرى دىت ئەو (با...) يا حىتوى ب كارئانى... شۆرش بىت يان ژى ئايىندەكى ديار بىت، يان بى ئومىدى بىت، لى دگەل پەيقا (با...) مەرۆ ھەست ب دوو دلى و نەسەقامگىرى دەكەت، ديسان ئەو سى خال ئەوپن ل پشت پەيقا (با) ھاتىنە دانان، ئەو خال پتر بيافا تىرامانى (مجال التأمل) بەرفرەتر دكەت، ئەو سى خال مەودايەكى بى دوماھىك ژ مەرا د بەخشىت، ئاسۆ پتر قەدبىت، خۆبندەقان دى كارىت د وى بياقى دا ب كارى ھەلبەستتا تىكستى رابىيت و چىژى ژ قەدىننن خۆ وەرىگىت.

دەما حىتوبى شاعر تىككەھ لىبونەكى د ناقبەرا ئەوى باى و خەونين بۆرى دروست دكەت، د ھشى مەرۆقى دا بەرژەنگىن جھەكى يان دىمەنەكى نەسەقامگىر بەرجەستە دبن، دىت خۆبندەقانەكى دى تشتەكى دى پەيدا بکەت، پەيشەكا ب تنى دى كارىت چەندىن ئانكوبان ھەمبىز بکەت، لەوما خۆبندەقان دى كارىت چەندىن خۆبندنان د ھەلبەستىن وەھا دا بکەت، دى كارىت ل سەر ناقەرۆكا

وى ھەلبىيت و بنىاتى وى بى قەشارتى ھەلبەشىنيت و دايەلوكى دگەل تىكستى و خوەبىي خۆ و ھەلبەستقانى و خويندقانىن دى بکەت.

ئىننەر تىكست كوالىتى (التناس) د نىقبەرا تىكستان دا

مەبەست ل قىرى پتر ئەو، دروستبون تىككەھ لىان د نىقبەرا دوو تىكستان دا، يان تىكستەكى دگەل چەند تىكستىن دى، نقيسكار (نەھلە فەيىسەل) دىيژت: (گرۆپى تىل كىل، * بىرۆكەيا ھەف تىكستىي وەكو بەرھەمىنەرا تىكستان بكارئىن، ئامازەي ب مرن يان ژناقچوونا بکەرى دكەن) ٥، تىكست ل پەي ديدا گرۆپى ھەنى بەرھەمىنەرا تىكستىن دى و دكەقىتە خالا ھەفگەھشتا ھژمارەكا تىكستان، ب گۆتەك دى ل سەر ھەر تىكستەكى، تىكستەكا دى ئاقادىت، خالىن ھەفپشك دگەل تىكستا دى ھەپە، لى ژ چوارچوقى وى دەردكەقىت، تىپەراندنى ل سەر يا بەرىيا خۆ دكەت، ئەف چەندە بوو پە سەدەما دروستبون كەلەكەبون مەعربى، ئەف پروسە دى يا بەردەوام بىت، ئەو تىكستىن بەرىيا دەھان سەدەيان ھاتىنە نقيسین تا نھا كارتيكرنا خۆ دكەنە سەر قادا ئەدەبى، مىنا داستانا گىلگامىشى و ئەدەبى سومەرى و تىكستىن ئايىنى... ھتد. نقيسین مىنا دىرۆكى يە، كارەكى بەردەوامە و پروسەيەكە ل سەر ھەقدووم كۆم دىت، كارەكى قۆرسە قەقەتبان يان داپران د نىقبەرا نىشان دا دروست بىت، دانىن نھا وەھا د سەلمىن، ئەو درۆشمى بىرمەندىن پۆست مۆدىرنىتە بلندكرى (قەقەتبانىن يان داپرانىن ئەپستمۆلۆژى)، ب تنى دروشم بوون و ناھىنە بجھىينان، مەرۆ بەرھەمى ژىنگەھەكى يە، ژىنگەھ ب ھەر دوو تايىن خۆ قە (جھ، دەم)، جارەك دى ژى (دەم)، ب ھەر سى رەھەندىن خۆقە، (رابردو، نھا، ئايندە)، ھەر سى رەھەند ب ھەقرا كارتيكرنى ل سەر ناخى داھىنەرى دكەن، جھ... ھەر جھەكى داھىنەر تيدا ژباي يان ژى ب سەرەدان چووى يان بخوازىت بىينىت، كارى خۆ دكەنە سەر بىرھاتىن وى، مەرۆ ب سروشتنى خۆ قە بىن جھى قە گرپداپە، ديسان ئەو تىكستىن مەرۆقى خۆبندىن و ئەو مېوزىكا وى گۆھدارى لى كرى و فىلمىن وى تەماشە كرىن و ئەو چىرۆك و سەرھاتى... ھتد، مەرۆقى گۆھ لىبووى، فاكترەين ھەنى كەسىنى و بىردانكا بەرھەمەندى پىك دىين، ئەو كەس نكارىت خۆ ل تەقنى وان قۆرتال بکەت، ئەو دەم و جھ و كەلەكەبون پىزانىنان، بەركار و تىكستا بەرھەمەندى زەنگىن دكەن، بەرھە ب تنى نكارىت داھىنەران دروست بکەت، بەرھە

